

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-91>

УДК 336.71

ВІДКРИТИЙ БАНКІНГ ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

OPEN BANKING AS A DRIVER OF FINANCIAL SERVICES MARKET DEVELOPMENT

Гринчишин Ярослав Миколайовичкандидат економічних наук, доцент,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0628-4545>**Hrynychshyn Yaroslav**

Ivan Franko National University of Lviv

Стаття присвячена аналізу відкритого банкінгу як драйвера розвитку ринку фінансових послуг. Обґрунтовано, що надання банками та іншими платіжними установами за згодою клієнтів доступу до фінансових даних останніх через стандартизовані API (інтерфейси програмування додатків) сприяє формуванню клієнтоорієнтованої та прозорої фінансової екосистеми. Проаналізовано технологічні, регуляторні, ринкові та споживчі передумови відкритого банкінгу, його вплив на конкуренцію, інновації та персоналізацію фінансових продуктів. Окремо висвітлено переваги та ризики моделі, включно з конфіденційністю даних і кіберзагрозами. Розглянуто приклад Великої Британії та перспективи розвитку відкритих фінансів (Open Finance), що розширюють сферу застосування Open Banking і трансформують фінансовий ринок у більш інноваційний, прозорий і клієнтоорієнтований простір.

Ключові слова: відкритий банкінг, відкриті фінанси, цифровізація, ринок фінансових послуг, конкурентне середовище.

The article is devoted to the study of the impact of the concept of Open Banking on the development of the financial services market and the transformation of traditional banking models into customer-oriented digital ecosystems. The relevance of the topic is due to the rapid digitalization of the financial sector, the growth of user expectations for personalization and convenience of services, as well as the need to ensure transparency, security and competition in the financial products market. The purpose of the study is to determine the prerequisites, mechanisms and effects of the implementation of Open Banking and assess its role as a driver of innovation and competitiveness of the financial services market. The research methodology included an analysis of regulatory and legal acts of the EU and Ukraine, a study of the practice of implementing Open Banking in the United Kingdom, a comparative analysis of traditional and Open Banking, as well as a systematic review of the literature on the technological, regulatory, market and consumer prerequisites for the development of Open Banking. The methods of generalization, comparison and system analysis were applied to identify patterns in the transformation of the financial services market under the influence of digital technologies. The results of the study showed that open banking contributes to expanding access to financial resources and services for individuals and businesses, stimulates the emergence of new financial products and services, integrates banking services into digital platforms and increases competition in the market. It was found that the implementation of Open Banking ensures the personalization of financial products, increases the speed and quality of service, but at the same time requires effective regulation and proper data protection to prevent cyber risks and fraud. The perspective of the development of Open Finance as the next stage of the evolution of Open Banking, which expands the scope of application to insurance, investments and pension savings, is considered. The practical value of the article lies in the formulation of recommendations for banks, fintech companies and regulators on the development of customer-oriented financial ecosystems, the implementation of effective mechanisms for personalization and security of financial services, as well as stimulating competition and innovation in the market.

Keywords: open banking, open finance, digitalization, financial services market, competitive environment.

Постановка проблеми. Сучасний ринок фінансових послуг перебуває в умовах глибокої цифрової трансформації, що супро-

воджується зміною моделей взаємодії між банками, клієнтами та новими гравцями. Однією з ключових інновацій у цій сфері став

відкритий банкінг (Open Banking) – концепція, яка передбачає відкриття банками та іншими надавачами платіжних послуг доступу до фінансових даних клієнтів третім сторонам (FinTech-компаніям, BigTech, стартапам тощо) через стандартизовані API (інтерфейси програмування додатків) за умови згоди користувачів. Це дозволяє перетворити традиційну закриту банківську систему на відкриту, клієнтоорієнтовану екосистему, що функціонує на принципах прозорості, безпеки та контролю клієнта над власними даними.

Передумови розвитку відкритого банкінгу охоплюють кілька вимірів: технологічний, регуляторний, ринковий, споживчий. Саме поєднання цих чинників робить відкритий банкінг не лише технологічною інновацією, а й стратегічним драйвером розвитку ринку фінансових послуг, оскільки він забезпечує появу нових бізнес-моделей, стимулює конкуренцію, підвищує фінансову інклюзію та сприяє формуванню клієнтоорієнтованих продуктів. У цьому контексті дослідження Open Banking є особливо актуальним для аналізу сучасних тенденцій трансформації фінансового сектору та перспектив його розвитку в умовах цифрової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Актуальність відкритого банкінгу та його розвитку привертає увагу багатьох науковців. Джапаров П. [1], Бабін Р., Сміт Д. [2] підкреслюють важливість відкритого банкінгу для розвитку цифрової економіки та конкурентного середовища на фінансовому ринку. Дослідження Гордей О., Середи Є. [3], Вольської А. [4] демонструють значення цифровізації банківської сфери для персоналізації фінансових продуктів і підвищення ефективності управління ризиками. Ринкова конкуренція між банками та новими гравцями, споживчі очікування клієнтів в умовах відкритого банкінгу є предметом аналізу Довгань Ж., Галіцейської Ю. [5], Б'янка М., Вангелісті М. [6], Преціузо М., Кефер Ф., Еренхард М. [7], Шаренка М., Добрунової К. [8], Гардезі С. [9] та інших авторів. Подальша трансформація відкритого банкінгу розглядається в роботах Арнера Д., Ванг К., Баклі Р., Цетше Д. [10], Орея Д., Мейсі Д. [11], Джайсвала В. [12].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Динамічний характер розвитку ринку фінансових послуг, в тому числі відкритого банкінгу, вимагає теоретичних узагальнень та оновленого аналізу його практичного застосування.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження відкритого банкінгу як чинника трансформації ринку фінансових послуг, аналіз його передумов, можливостей і ризиків, а також виявлення стратегічних напрямів розвитку в умовах цифровізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відкритий банкінг – це концепція, за якою банки та інші надавачі платіжних послуг зобов'язані за згодою клієнтів відкривати доступ до певних фінансових даних стороннім постачальникам послуг (наприклад, FinTech-компаніям) через стандартизовані API. Безпечний обмін фінансовою інформацією клієнтами з ліцензованими сторонніми постачальниками дозволяє закритому фінансовому світу перетворитися на відкриту, клієнтоорієнтовану екосистему, яка об'єднує клієнтів, банки та інших постачальників, як-от фінтех-компанії.

Взаємодія учасників відкритого банкінгу повинна ґрунтуватися на принципах прозорості, безпеки та контролю клієнтів.

В Європі відкритий банкінг був започаткований другою Директивою про платіжні послуги (PSD2), яка була прийнята ще у 2015 році через високий темп диджиталізації в банківській сфері, а також необхідність надавати користувачам якісніші та сучасніші послуги, у тому числі через мобільні додатки [13]. Директива PSD2 дозволила низці уповноважених постачальників цифрових продуктів та послуг різних типів (BigTech та FinTech-компаніям, цифровим стартапам, телекомунікаційним компаніям тощо) активно входити у сферу платіжних систем, та просувати інноваційні ефективні, зручні та безпечні цифрові платіжні послуги в межах ЄС [1].

Першою європейською країною, що запровадила відкритий банкінг, була Велика Британія, яка забезпечила бізнес та клієнтів новим рівнем прозорості й контролю над фінансами. Важливу роль у впровадженні відкритого банкінгу у Великій Британії відіграла компанія Open Banking Implementation Entity (OBIE), яка була створена дев'ятьма найбільшими банків країни. Компанія на основі Директиви про платіжні послуги (PSD2) і Правил платіжних послуг (PSR) розробила стандарт відкритого банківського обслуговування та рекомендації для стимулювання конкуренції, інновацій та прозорості у роздрібному банківському бізнесі Великої Британії.

Додатковим фактором швидкого впровадження відкритого банкінгу у Великій Британії є його інфраструктура, компонентами якої є Управління з фінансового контролю FCA (Financial Conduct Authority), Регулятор платіжних систем PSR (Payment Systems Regulator), Спільний комітет регуляторного нагляду JROC (Joint Regulatory Oversight Committee).

Зараз у Великій Британії налічується 13 мільйонів активних користувачів – споживачів та малих та середніх підприємств – програм для управління фінансами та платіжних інструментів на базі відкритого банкінгу [14]. Стандарти відкритого банківського сектору, встановлені у Великій Британії, були прийняті в різних формах у 80 країнах [15].

Передумови відкритого банкінгу можна розглядати у кількох площинах – технологічній, регуляторній, ринковій та споживчій (таблиця 1).

Технологічні передумови впливають з швидкого розвитку IT-рішень, інтернету та мобільних технологій, зокрема API-інтерфейсів, хмарних сервісів тощо, що дозволяють банкам і стороннім постачальникам безпечно обмінюватися фінансовими даними. Сучасний банкінг повністю залежить від інформаційних технологій, які включають апаратне забезпечення, програмне забезпечення, комунікації та інформацію [2]. За останні 50 років фінанси перетворились на одну з найбільш цифровізованих галузей [10]. Цифровізація зумовила фундаментальні зміни в банківській сфері, дозволивши

створювати інноваційні фінансові продукти та формує нові потреби клієнтів [4]. Інтеграція цифрових технологій із концепцією Open Banking відкриває широкі перспективи для прийняття ефективних фінансових рішень, удосконалення механізмів оцінки ризиків, забезпечення стабільності платіжних операцій і підвищення якості взаємодії з клієнтами [3, с. 22].

Регуляторні передумови визначають норми, що зобов'язують банки відкривати доступ до певних даних і платіжної інфраструктури за згодою клієнта. В ЄС – це директива PSD2, на підставі якої розроблений закон «Про платіжні послуги» [17]. З метою врегулювання роботи відкритого банкінгу Національний банк України розробив «Положення про відкритий банкінг в Україні» [18].

Ринкові передумови відкритого банкінгу характеризують конкуренцію між банками, фінтех-компаніями та новими гравцями, яка стимулює появу інноваційних сервісів – необанків, маркетплейсів фінансових послуг, партнерств банків з FinTech компаніями. Така конкуренція також стимулює тенденцію до диверсифікації фінансових продуктів та крос-індустріальних послуг (наприклад, поєднання фінансів із електронною комерцією). Для збереження клієнтської бази та утримання лідерських позицій на цифровому ринку в умовах зростаючої конкуренції банки повинні: розширювати спектр продуктів і функціональних можливостей, зокрема через розвиток партнерських відносин; оптимізувати витрати та скорочувати час виходу продуктів на ринок,

Таблиця 1

Передумови відкритого банкінгу

Група передумов	Сутність	Приклади
Технологічні	Швидкий розвиток IT-рішень, інтернету та мобільних технологій, що дозволяють банкам і стороннім постачальникам безпечно обмінюватися фінансовими даними.	API-інтерфейси, хмарні сервіси, мобільні додатки, біометрія, технології кіберзахисту.
Регуляторні	Запровадження законодавчих норм, що зобов'язують банки відкривати доступ до певних даних і платіжної інфраструктури за згодою клієнта.	Директива ЄС PSD2, Закон України «Про платіжні послуги» (2021), Положення про відкритий банкінг (2025)
Ринкові	Конкуренція між банками, фінтех-компаніями та новими гравцями стимулює появу інноваційних сервісів.	Поява необанків, маркетплейсів фінансових послуг, партнерств банків з FinTech.
Споживчі	Зростання очікувань клієнтів щодо зручності, швидкості та персоналізації фінансових послуг.	Попит на миттєві платежі, єдині фінансові панелі, персональні фінансові поради.

Джерело: сформовано автором на основі [16]

випереджаючи конкурентів; гарантувати безпечний і зручний клієнтський досвід завдяки високій якості продуктів і послуг [5, с. 115].

Споживчі передумови можна пояснити зростанням очікувань клієнтів щодо зручності, швидкості та персоналізації фінансових послуг, які стимулюють попит на миттєві платежі, єдині фінансові панелі, персональні фінансові поради. До споживчих передумов відкритого банкінгу можна віднести фінансову інклюзію, яка створює базу для попиту на нові фінансові послуги і технології.

Багатофакторність передумов відкритого банкінгу формує мультидисциплінарний підхід, як до його дослідження, так і до впливу на окремі складові ринку фінансових послуг [10, 19, 20].

За рахунок переваг перед традиційним банкінгом відкритий банкінг можна вважати драйвером розвитку ринку фінансових послуг (рис. 1).

Розширення доступу до фінансових ресурсів і сервісів для фізичних осіб та бізнесу проявляється у вигляді нових фінансових продуктів, інтеграції банківських сервісів у повсякденні платформи (e-commerce, мобільні додатки), можливості отримувати послуги від небанківських постачальників (фінтехів, маркетплейсів) та цифровізації ринку. Відкритий банкінг сприяє доступу до фінансових послуг для малозабезпечених верств населення, стимулюючи економічне зростання та створення робочих місць [12].

Водночас, деякі дослідники відзначають обмежений успіх відкритого банкінгу у сприянні фінансовій інклюзії [6; 7; 21]. Як вважають Б'янко М., Вангелісті М., його користувачами є переважно люди з високими фінансовими та цифровими навичками. Причина цього, на їхню думку, криється в недостатньому врахуванні європейським регулятором цілей фінансової інклюзії під час розробки Директиви PSD2 [6]. Директива була розроблена для інших цілей, ніж інклюзивне фінансування, тому необхідні корективи, які б враховували потреби малозабезпечених верств населення [7].

Значною мірою ці недоліки європейського законодавства були враховані при запровадженні відкритого банкінгу у Великій Британії, формуванні функцій національних регуляторів – Управління з питань конкуренції та ринків (СМА), Органу з впровадження відкритого банкінгу (OBIE) [6].

Однією з головних цілей Директиви є підвищення конкуренції на ринку фінансових послуг. Зміна конкурентного середовища в умовах відкритого банкінгу проявляється в посиленні конкуренції між банками та новими гравцями. Отримання доступу до ринку фінтех-компаніям, небанківським установам та інші провайдерам фінансових послуг зменшує монополізацію фінансових послуг традиційними банками.

Поява нових учасників у фінансовій екосистемі підштовхує до інновацій та сприяє

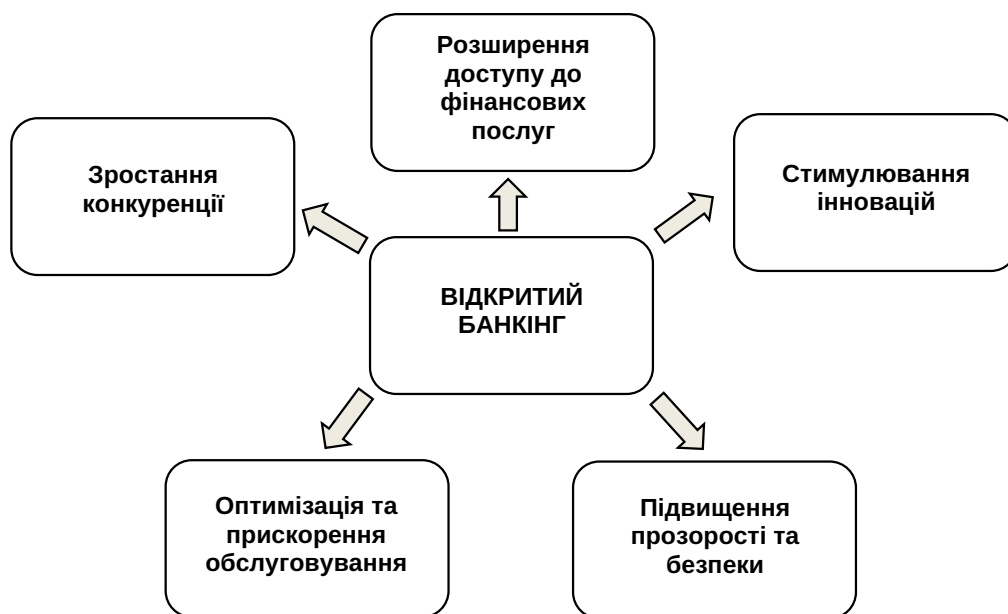

Рис. 1. Переваги відкритого банкінгу

Джерело: сформовано автором

розробці фінансових продуктів і послуг, що краще відповідають потребам клієнтів [12]. Великим банкам доведеться більше конкурувати з меншими, що має призвести до нижчих цін, кращих технологій та покращення обслуговування клієнтів [8; 22].

Варто зауважити, що впровадження відкритого банкінгу автоматично не створює ефективного конкурентного середовища. На думку окремих авторів, у довгостроковій перспективі правило доступу до рахунків може призвести до монополізації компаніями BigTech, які можуть вдаватися до антиконкурентної практики, об'єднуючи свої послуги з банківськими продуктами, дискримінуючи існуючих гравців на користь своїх афілійованих осіб на своїх платформах, а також надаючи перевагу власним продуктам та послугам. Тому зростання відкритого банкінгу вимагає належного регулювання співіснування традиційних фінансових установ, «звичайних» фінтех-компаній та гігантів – великих технологічних компаній [23].

Забезпечення ефективної конкуренції на ринку відкритого банкінгу, в якому беруть участь суб'єкти з такою диверсифікованою ринковою силою, як банки, фінтех-стартапи та великі технологічні компанії, вимагатиме моніторингу та активного підходу з боку, як законодавців так і органів нагляду за ринком фінансових послуг [21]. Різноманітність нових учасників ринку та їхнє швидке зростання дедалі більше мотивують регуляторів запроваджувати правила, що заохочують конкуренцію, створюючи рівні умови гри, які дозволили б новим фінтех-компаніям та іншим третім сторонам вийти на орбіту, що традиційно вважаються «зарезервованою територією» банків [1].

Позитивним прикладом в цьому відношенні є стандартизована модель відкритого банкінгу Великої Британії, яка полегшила іншим гравцям вихід на ринок, а споживачам перехід між різними постачальниками різних послуг [24]. В результаті відкритий банкінг посилив конкуренцію у фінансовому секторі Великої Британії, спонукаючи банки інвестувати в цифрову трансформацію і покращувати власні пропозиції послуг, щоб залишатися конкурентоспроможними [12].

Відкритий банкінг суттєво впливає на підвищення якості та швидкості фінансового обслуговування завдяки кільком ключовим чинникам: миттєві транзакції та швидке оформлення продуктів завдяки автоматизації та інтеграції систем; персоналізація пропози-

цій завдяки аналізу даних клієнтів; зручність користування – об'єднання даних у єдиному інтерфейсі, мінімізація бюрократії та можливість швидко підключати нові послуги.

Ключова перевага відкритого банкінгу полягає в тому, що користувачі фінансових послуг отримують змогу обирати сучасний і зручний спосіб управління власними рахунками, а бізнес – створювати взаємовигідні партнерства та синергію, розширюючи можливості для розвитку власних рішень [25]. Використовуючи детальну інформацію про фінансову активність клієнтів, банки та фінтех-компанії здатні формувати персоналізовані рішення, що враховують конкретні потреби користувача. Такий підхід усуває недоліки універсальних пропозицій традиційного банкінгу та дозволяє отримати максимально релевантні фінансові послуги [8].

Водночас, процес створення персоналізованих продуктів вимагає оперування великим обсягом даних клієнтів, що є можливим лише у умовах високого рівня довіри останніх до банків та інших надавачів послуг [9].

Попри численні переваги, відкритий банкінг водночас породжує нові виклики та ризики. Його впровадження може призвести до загроз конфіденційності фінансових даних за відсутності належного рівня захисту, а також до зростання небезпеки кіберзлочинності та шахрайства через ширший доступ до інформації [26].

Тому фінансові установи та провайдери мають спрямовувати інвестиції в передові системи виявлення шахрайських операцій і засоби контролю транзакцій. Водночас важливо підвищувати рівень фінансової грамотності клієнтів та забезпечувати швидке інформування про підозрілу активність, що підсилить ефективність боротьби з шахрайством [12].

Природним розвитком відкритого банкінгу, який розширює обмін даними за межі банківських рахунків, є відкриті фінанси (рис. 2). Концепція відкритих фінансів передбачена Регламентом про доступ до фінансових даних (FIDA), а також Директивою PSD3, які у червні 2023 року опублікувала Європейська комісія. Регламент FIDA розширює сферу участі у Open Finance для всіх ліцензованих фінансових установ, зокрема кредитних установ, установ електронних грошей, інвестиційних фірм, постачальників послуг криптоактивів, керуючих інвестиційними фондами, страхових компаній та кредитних рейтингових агентств [10].

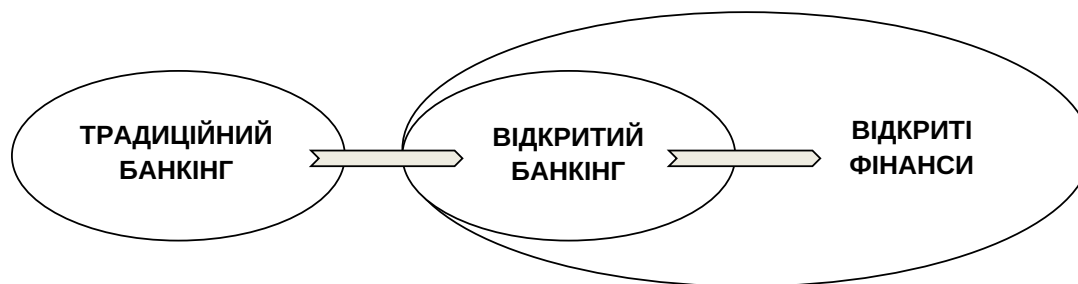

Рис. 2. Трансформація відкритого банкінгу

Джерело: сформовано автором

Основною відмінністю між Open Banking і Open Finance є сфера застосування – у відкритого банкінгу вона більш обмежена. Відкритий банкінг у Європі обмежується наданням інформації про рахунок (AIS) та ініціацією платежу (PIS).

Відкриті фінанси (Open Finance) – це розширена модель відкритого банкінгу, яка охоплює не лише банківські рахунки, а й інші фінансові послуги: страхування, інвестиції, пенсійні накопичення, кредити, іпотека, фінансове планування тощо. В основі Open Finance лежать три взаємопов'язані принципи: доступ до даних, обмін даними, взаємодія даних [11].

Відкриті фінанси трансформують ринок фінансових послуг у більш конкурентний, інноваційний та клієнтоорієнтований простір. Вони сприяють розширенню доступу до фінансових продуктів, стимулюють появу нових бізнес-моделей і підвищують рівень прозорості. Водночас вони створюють нові виклики для регуляторів і традиційних фінан-

сових установ, які мають адаптуватися до умов більшої відкритості та взаємодії.

Висновки. Відкритий банкінг трансформує традиційний фінансовий сектор у відкриту клієнтоорієнтовану екосистему, що поєднує банки, FinTech та інші установи. Він стимулює інновації, персоналізацію послуг і розвиток конкурентного середовища. Становлення відкритого банкінгу зумовлюється комплексом технологічних, регуляторних, ринкових і споживчих факторів, що потребує мультидисциплінарного підходу до регулювання. Еволюція у формат відкритих фінансів поширює концепцію відкритого банкінгу на страхування, інвестиції, кредитування та пенсійні накопичення, забезпечуючи більшу прозорість і контроль споживачів над фінансами. Таким чином, відкритий банкінг є ключовим драйвером цифрової трансформації ринку фінансових послуг, водночас створюючи нові виклики для регуляторів і учасників щодо безпеки, прозорості та справедливих правил гри.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Dzhaparov P. About PSD2 and open banking: Opportunities and challenges. *Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna Economic Sciences Series*. 2020. No. 9. P. 179–190.
2. Babin R., Smith D. Open banking and regulation: Please advise the government. *Journal of Information Technology Teaching Cases*, 2022. No. 12 (2). P. 108–114.
3. Гордей О. Д., Середя Є. Г. Використання Open Banking у банківській системі України: можливості та ризики. *Підприємництво та інновації*. 2024. Вип. 31. С. 18–24.
4. Wolska A. From Isolation to Integration: The Role of Open Banking in the Financial Services Evolution (March 01, 2025). URL: <https://ssrn.com/abstract=5161824>
5. Довгань Ж. М., Галицьська Ю. М. Open-банкінг як тренд розвитку фінансових технологій. *Інноваційна економіка*. 2021. № 5–6 (88). С. 111–116.
6. Bianco M., Vangelisti M. I. Open Banking and Financial Inclusion. *European Economy – Banks, Regulation, and the Real Sector*. 2022. P. 81–97. URL: <https://european-economy.eu/2022/open-banking-and-financial-inclusion/>
7. Preziuso M., Koefer F., Ehrenhard M. Open banking and inclusive finance in the European Union: perspectives from the Dutch stakeholder ecosystem. *Financial Innovation*. 2023. Vol. 9. URL: <https://jfin-swufe.springeropen.com/articles/10.1186/s40854-023-00522-1>
8. Шаренко М. С., Добрунова К. В. Open Banking в Україні: потенціал розвитку та переваги для споживачів. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 1. С. 552–556. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/02/94-1.pdf>

9. Gardezi S. A. R. Implications of Open Banking on the Financial Ecosystem 2023. September 01. URL: <https://ssrn.com/abstract=5101070>
10. Arner D. W., Wang C. M. L., Buckley R. P., Zetsche D. A. Building Open Finance: From Policy to Infrastructure. CFTE Academic and Industry Paper Series, Centre for Finance, Technology and Entrepreneurship (CFTE), University of Hong Kong Faculty of Law Research Paper No. 2025/02, UNSW Law Research Paper. No. 25–10. URL: <https://ssrn.com/abstract=5116657>
11. Awrey D., Macey J. The Promise and Perils of Open Finance. European Corporate Governance Institute – Law Working Paper No. 632/2022, University of Chicago Coase-Sandor Institute for Law & Economics Research Paper No. 956. URL: <https://ssrn.com/abstract=4045640>
12. Jaiswal V. K. The Impact of Open Banking on Financial Services: Advantages, Challenges, and Regulatory Considerations. *International journal of novel research and development*. 2023. Vol.8, Iss. 7. P. 19–30. URL: <https://ijnrd.org/papers/IJNRD2307402.pdf>
13. Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market, amending Directives 2002/65/EC, 2009/110/EC and 2013/36/EU and Regulation (EU) No 1093/2010, and repealing Directive 2007/64/EC (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj/eng>
14. Open Banking Limited. URL: <https://www.openbanking.org.uk/about-us/>
15. The Opportunity of Open Finance: Progress Update from the Centre for Finance, Innovation and Technology's first Coalition. December 2023. URL: <https://cfit.org.uk/wp-content/uploads/2023/12/CFIT-Open-Finance-Coalition-Progress-Update-December-2023.pdf>
16. Jelacic N., Braekeveldt A., Motta Gomes G., Haeusler F. Open Banking – far more than PSD2. BankingHub. 26.09.2019. URL: <https://www.bankinghub.eu/topics/open-banking-far-more-than-psd2>
17. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20>
18. Про затвердження Положення про відкритий банкінг в Україні: Постанова Національного банку України від 25.07.2025 № 80. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0080500-25#Text>
19. Briones de Araluze G.K. A multidisciplinary approach to the open banking definition and the understanding of adoption drivers by end-customers. Thesis. November 2022. URL: https://www.researchgate.net/publication/376181831_A_Multidisciplinary_Approach_To_The_Open_Banking_Definition_And_The_Understanding_Of_Adoption_Drivers_By_End-Customers
20. Bąk E. Zarządzanie usługami otwartej bankowości (open banking) przez polskie banki akcyjne. *Management and Quality*. 2022. Vol. 4. No. 2. P. 7–24.
21. Polasik M., Kotkowski R. The Open Banking Adoption Among Consumers in Europe: The Role of Privacy, Trust, and Digital Financial Inclusion. 2022. April 30. URL: <https://ssrn.com/abstract=4105648>
22. Sharmin, S., Prabha M., Johora F. T., Mohammad N., Hossain M. A. Open Banking and Information Service: A Strategic Relationship in the FinTech World. *Open Journal of Business and Management*, 2024. No. 12. P. 3743–3758. URL: <https://www.scirp.org/journal/paperinformation?paperid=136442>
23. Palmieri A., Nazeraj B. Open banking and competition: an intricate relationship. *Competition Law (in Pandemic Times): Challenges and Reforms*. 2021. P. 217–237. URL: <https://ojs.srce.hr/index.php/eclic/article/view/18822/10290>
24. Colangelo G., Khandelwal P. The many shades of open banking: A comparative analysis of rationales and models. *Internet Policy Review*, 2025. Vol. 14. Iss. 1. URL: <https://ssrn.com/abstract=4904118>
25. Пшик Б. І., Грудзевич У. Я. Удосконалення регулювання FINTECH на ринку банківських послуг в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2794/2714>
26. Бугаєвський М., Яріш О. Концепція відкритого банкінгу України та перспективи впровадження. *Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: тези доповідей XLVII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2023 рік (м. Полтава, 25 квітня 2024 р.)*. Полтава: ПУЕТ, 2024. С. 44–46. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14208>

REFERENCES:

1. Dzhaparov P. (2020) About PSD2 and open banking: Opportunities and challenges. *Izvestia Journal of the Union of Scientists – Varna Economic Sciences Series*, no. 9, pp. 179–190.

2. Babin R., Smith D (2022) Open banking and regulation: Please advise the government. *Journal of Information Technology Teaching Cases*, no. 12 (2), pp. 108–114.
3. Hordey O. D., Sereda Ye. H. (2024) Vykorystannya Open Vanking u bankivskiy systemi Ukrayiny: mozhlyvosti ta ryzyky. *Pidpryyemnytstvo ta innovatsiyi – Entrepreneurship and Innovation*, vol. 31, pp. 18–24.
4. Wolska A. (2025) From Isolation to Integration: The Role of Open Banking in the Financial Services Evolution. Available at: <https://ssrn.com/abstract=5161824> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.5161824>
5. Dovhan' Zh. M., Halitseys'ka Yu. M. (2021) Open-bankinh yak trend rozvytku finansovykh tekhnolohiy [Open-banking as a trend in the development of financial technologies]. *Innovatsiyna ekonomika – Innovative economy*, no. 5–6 (88), pp. 111–116.
6. Bianco M., Vangelisti M.I. (2022) Open Banking and Financial Inclusion. *European Economy – Banks, Regulation, and the Real Sector*, pp. 81–97. Available at: <https://european-economy.eu/2022/open-banking-and-financial-inclusion/>
7. Preziuso M., Koefer F., Ehrenhard M. (2023) Open banking and inclusive finance in the European Union: perspectives from the Dutch stakeholder ecosystem. *Financial Innovation*, vol. 9. Available at: <https://jfin-swufe.springeropen.com/articles/10.1186/s40854-023-00522-1>
8. Sharenko M. S., Dobrunova K. V. (2025) Open Banking v Ukrayini: potentsial rozvytku ta perevahy dlya spozhyvachiv [Open Banking in Ukraine: development potential and benefits for consumers]. *Analitichno-porivnyal'ne pravoznavstvo – Analytical and Comparative Jurisprudence*, no. 1. Available at: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/02/94-1.pdf>
9. Gardezi S. A. R. (2023) Implications of Open Banking on the Financial Ecosystem. Available at: <https://ssrn.com/abstract=5101070>
10. Arner D.W., Wang C.M.L., Buckley R.P., Zetzsche D.A. (2025) Building Open Finance: From Policy to Infrastructure. *CFTE Academic and Industry Paper Series, Centre for Finance, Technology and Entrepreneurship (CFTE), University of Hong Kong Faculty of Law Research Paper*, no. 2025/02, *UNSW Law Research Paper*, no. 25–10. Available at: <https://ssrn.com/abstract=5116657>
11. Awrey D., Macey J. (2022) The Promise and Perils of Open Finance. *European Corporate Governance Institute – Law Working Paper*, no. 632/2022, *University of Chicago Coase-Sandor Institute for Law & Economics Research Paper*, no. 956. Available at: <https://ssrn.com/abstract=4045640>
12. Jaiswal V. K. (2023) The Impact of Open Banking on Financial Services: Advantages, Challenges, and Regulatory Considerations", *International journal of novel research and development*, vol. 8, iss. 7, pp. 19–30. Available at: <https://ijnrd.org/papers/IJNRD2307402.pdf>
13. The European Parliament and the European Council. (2015) "Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market, amending Directives 2002/65/EC, 2009/110/EC and 2013/36/EU and Regulation (EU) No 1093/2010, and repealing Directive 2007/64/EC". Available at: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj/eng>
14. Open Banking Limited. (2025) Available at: <https://www.openbanking.org.uk/about-us/>
15. Centre for Finance, Innovation and Technology (2023). The Opportunity of Open Finance: Progress Update from the Centre for Finance, Innovation and Technology's first Coalition. Available at: <https://cfit.org.uk/wp-content/uploads/2023/12/CFIT-Open-Finance-Coalition-Progress-Update-December-2023.pdf>
16. Jelcic N., Braekeveldt A., Motta Gomes G., Haeusler F. (2019) Open Banking – far more than PSD2. *BankingHub*. Available at: <https://www.bankinghub.eu/topics/open-banking-far-more-than-psd2>
17. The Verkhovna Rada of Ukraine (2021), The Law of Ukraine " On payment services". Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20>
18. National Bank of Ukraine (2025), "Regulation on open banking in Ukraine". Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0080500-25#Text>
19. Briones de Araluze G.K. (2022) A multidisciplinary approach to the open banking definition and the understanding of adoption drivers by end-customers. Thesis. Available at: https://www.researchgate.net/publication/376181831_A_Multidisciplinary_Approach_To_The_Open_Banking_Definition_And_The_Understanding_Of_Adoption_Drivers_By_End-Customers
20. Bąk E. (2022) Zarządzanie usługami otwartej bankowości (open banking) przez polskie banki akcyjne. *Management and Quality*, vol. 4, no. 2, pp. 7-24.
21. Polasik M., Kotkowski R. (2022) The Open Banking Adoption Among Consumers in Europe: The Role of Privacy, Trust, and Digital Financial Inclusion. Available at: <https://ssrn.com/abstract=4105648>
22. Sharmin, S., Prabha M., Johora F. T., Mohammad N., Hossain M. A. (2024) Open Banking and Information Service: A Strategic Relationship in the FinTech World. *Open Journal of Business and Management*, no. 12, pp. 3743–3758. Available at: <https://www.scirp.org/journal/paperinformation?paperid=136442>

23. Palmieri A., Nazera B. (2021) Open banking and competition: an intricate relationship. *Competition Law (in Pandemic Times): Challenges and Reforms*, pp. 217–237. Available at: <https://ojs.srce.hr/index.php/eclic/article/view/18822/10290>
24. Colangelo, G., & Khandelwal, P. (2025). The many shades of open banking: A comparative analysis of rationales and models. *Internet Policy Review*, 14(1). Available at: <https://ssrn.com/abstract=4904118>
25. Pshyk B. I., Hrudzevych U. YA. Udoskonalennya rehulyuvannya FINTEX na rynku bankivsk'kykh posluh v Ukraini [Improvement of fintex regulation on the market of banking services in Ukraine]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and society*, no. 54. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2794/2714>
26. Buhayevs'kyi M., Yarish O. (2024) Kontsepsiya vidkrytoho bankinhu Ukrainy ta perspektyvy vprovadzhennya. *Aktual'ni pytannya rozvytku nauky ta zabezpechennya yakosti osvity u XXI stolitti: tezy dopovidey XLVII Mizhnarodnoyi naukovoï student'skoyi konferentsiyi za pidsumkamy naukovo-doslidnykh robot studentiv za 2023 rik* (Poltava, April 25, 2024). Poltava: PUET, pp. 76–77. (in Ukrainian). Available at: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14208>